

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Problémy kompetencí územních samosprávných celků

Mgr. et Mgr. Petr Schlesinger

odbor strategického rozvoje
a koordinace veřejné správy
Ministerstvo vnitra ČR

Kompetence ÚSC

v dlouhodobé koncepci rozvoje veřejné správy

- Koncepce rozvoje veřejné správy „**Klientsky orientovaná VS 2030**“ hovoří o kompetencích ÚSC v dvojím smyslu:
 - a) Kompetence obcí se základním rozsahem přenesené působnosti (tzv. „obce I. typu“)
 - b) Kompetence (všech) ÚSC v samostatné působnosti vykonávané na základě zákona (tzv. „zákonné úkoly“)
- Ad a) opatření 1.2.1 „**Vytvoření nové struktury výkonu přenesené působnosti**“
 - Cíl opatření 1.2.1: „od břemenění“ malých obcí, snížení jejich administrativní zátěže + využití potenciálu větších obcí pro výkon VS
- Ad b) opatření 1.2.4 „**Analytické zhodnocení zákonných úkolů v oblasti samosprávy**“, tj. úkoly s bezprostředním dopadem na adresáty správy
 - Cíl opatření: zjistit, co ÚSC vykonávají na základě zákona v samostatné působnosti - katalog

Kompetence obcí I. typu v přenesené působnosti

- OÚ vykonávají svoji činnost v přenesené působnosti na základě **52 zákonů**
- Celkem se jedná o **99 činností**, které lze dále členit na rozhodovací kompetence a zbytkové kompetence
- **Rozhodovací kompetence**
 - Vedeny formou klasického formální správního řízení
 - Příklady rozhodovacích kompetencí:
 - Rozhodování o zařazení pozemní komunikace do kategorie místních komunikací a o vyřazení místní komunikace z této kategorie – působnost silničního správního úřadu (zákon č. 13/1997)
 - Rozhodnutí o stanovení tzv. nízkoemisních zón, individuální výjimka pro vjezd (§ 14, zákon č. 201/2002)
 - Přestupková řízení (např. zákony č. 256/2001, 246/1992, 373/2011)
 - Vypravení sociálního pohřbu (zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví)
 - Rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce dávky důchodového pojištění (§ 118, zákon č. 582/1991)

Zbytkové kompetence

- **Nejsou řešeny prostřednictvím klasického formálního správního řízení**
- **Příklady zbytkových kompetencí:**
 - Poskytování součinnosti orgánům pomoci v hmotné nouzi, jež rozhodují o poskytnutí sociální dávky (zákon č. 111/2006 Sb.)
 - poskytování stanoviska obecním úřadem příslušnému ministerstvu k udělení státního občanství pro dítě (zákon č. 186/2013 Sb.)
 - Obecní úřad zůstane příslušným orgánem k ohlašování hazardních her probíhajících na území obce (zákon č. 186/2016 Sb.)
 - Obecní úřad jako kontaktní místo veřejné správy (zákon č. 365/2000 Sb.)
 - Vykonávání některých činností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí (zákon č. 359/1999 Sb.)

„Jedničky“ a změny související s přijetím doprovodného zákona k novému stavebnímu zákonu

Zákon č. 284/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona

Působnosti obcí I. typu se týkají změny:

- **Zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny**
 - Povolení kácení dřevin – převod na stavební úřad
- **Zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší**
 - Obecní úřad může vydat své vyjádření k řízení - ustanovení se ruší
- **Zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách**
 - Obecní úřady uplatňují stanovisko k územně plánovací dokumentaci z hlediska dráhy speciální, tramvajové, trolejbusové a lanové, pokud není příslušné ministerstvo – nově uplatňují stanoviska krajské stavební úřady
- **Zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích**
 - Povinnost připojit se na kanalizaci v případech, kdy je to technicky možné – převod na stavební úřad

NENÍ JISTÉ, JAK CELÁ VĚC V NOVĚ USTAVENÉ POSLANECKÉ SNĚMOVNĚ DOPADNE

Kompetence ÚSC v samostatné působnosti s bezprostředním dopadem na adresáty správy

- Obce v samostatné působnosti vykonávají celkem **125 činností**, které mají bezprostřední dopad na adresáty veřejné správy. V případě krajů se celkem jedná o **94 činností**.
- Obce vykonávají činnosti v samostatné působnosti na základě **40 právních předpisů** (zákonů), kraje v souladu se **37 právními předpisy** (zákony).
- Činnosti vykonávané ÚSC v samostatné působnosti lze třídit do **10 skupin**:
 1. Zajišťování věcných funkcí a potřeb
 2. Plnění povinností ve vztahu k regulovaným činnostem
 3. Regulace využívání prostoru
 4. Povinná součinnost při rozhodování
 5. Jednoduché rozhodování (tzv. neformální správní řízení)
 6. Povinná součinnost při jiné než rozhodovací činnosti
 7. Informační povinnost vůči ostatním orgánům veřejné správy
 8. Informační povinnost vůči adresátům veřejné správy
 9. Zpracování koncepcí
 10. Vedení evidencí

Název kategorie	Obce v samostatné působnosti (příklady)	Kraje v samostatné působnosti (příklady)
Zajišťování věcných funkcí a potřeb	Provádění protidrogové politiky na území obce (Zákon č. 65/2017 Sb.)	Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty vycházející z principů udržitelného rozvoje (Zákon č. 123/1998 Sb.)
Plnění povinností ve vztahu k regulovaným činnostem	Vedení obecní kroniky (Zákon č. 132/2006 Sb.)	Zajištění na silnicích I. třídy v součinnosti s PČR a celními úřady nízkorychlostní a vysokorychlostní kontrolní vážení (Zákon č. 13/1997 Sb.)
Regulace využívání prostoru	Obec trvale pečuje o označení svých územních hranic (Zákon č. 256/2013 Sb.)	Zpracování zprávy o uplatňování strategie rozvoje územního obvodu (Zákon č. 248/2000 Sb.)
Povinná součinnost při rozhodování	Zpracování podkladů pro MMR ČR, pokud byla obec zasažena přírodní či jinou živelnou pohromou (Zákon č. 12/2002 Sb.)	Kraje poskytují součinnost a potřebné informace MO ČR při zajištění obrany státu (Zákon č. 222/1999 Sb.)
Jednoduché rozhodování (tzv. neformální správní řízení)	Vydání potvrzení a vyhotovování zpráv pro potřeby právnických a fyzických osob (Zákon č. 128/2000 Sb.)	Vydání potvrzení a vyhotovování zpráv pro potřeby právnických a fyzických osob (Zákon č. 129/2000 Sb.)

Název kategorie	Obce v samostatné působnosti (příklady)	Kraje v samostatné působnosti (příklady)
Povinná součinnost při jiné než rozhodovací činnosti	Sběr údajů v rámci zemědělských soupisů, které obec předává ČSÚ, respektive MZe ČR (Zákon č. 89/1995 Sb.)	MPSV ČR zpracovává národní strategii rozvoje sociálních služeb a ve spolupráci s jednotlivými kraji určuje parametry jejich dostupnosti (Zákon č. 108/2006 Sb.)
Informační povinnost vůči ostatním orgánům veřejné správy	Informování MV ČR o skončení pracovního poměru strážníka obecní / městské policie (Zákon č. 553/1991 Sb.)	Informování příslušného ORP o vystavení tzv. vážního lístku (Zákon č. 13/1997 Sb.)
Informační povinnost vůči adresátům veřejné správy	Zveřejnění informací na úřední desce – např. prodej pozemku (Zákon č. 128/2000 Sb.)	Zveřejňování informací z registrů, evidencí, seznamů a rejstříků, které kraj vede na základě zákona (Zákon č. 261/2021 Sb.)
Zpracování koncepcí	Koncepce rozvoje sportu na území dané obce (Zákon č. 115/2001 Sb.)	Plán dopravní obslužnosti kraje (Zákon č. 194/2015 Sb.)
Vedení evidence	Evidence právních předpisů obce (OZV, nařízení atd.) (Zákon č. 128/2000 Sb.)	Evidence pozemních komunikací ve vlastnictví kraje (Zákon č. 13/1997 Sb.)

Další postup MV

- **V případě kompetencí obcí I. typu vykonávaných v přenesené působnosti:**
 - 1) Vytvořit „karty“ po jednotlivých kompetencích s cílem rozhodnout o a) přesunu na POÚ, zachování na jedničce nebo přesunu do samostatné působnosti
 - 2) Projednat návrhy s územními partnery + gestory zákonů - DISKUSE
 - 3) Připravit věcný záměr a realizovat legislativní proces

- **V případě tzv. zákonných úkolů:**
 - 1) Zahájit DISKUSI o možném využití těchto úkolů v meziobecní spolupráci
 - 2) Návrhy na možné redukce/navýšení zákonných úkolů ÚSC

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

DĚKUJI ZA POZORNOST!

Mgr. et Mgr. Petr Schlesinger

odbor strategického rozvoje

a koordinace veřejné správy

Ministerstvo vnitra ČR

email

www.mvcr.cz/verejna-sprava

www.kvalitavs.cz